

DOMOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
PROF. K. MATULAYA
LIPSKÉHO 13, 841 01 BRATISLAVA

VÝROČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2020

BRATISLAVA, jún 2021

OBSAH

- 1. HISTÓRIA ZARIADENIA**
- 2. VÍZIA ZARIADENIA**
- 3. CIELE ZARIADENIA**
- 4. DRUHY SOCIÁLNEJ SLUŽBY**
 - 4.1 DOMOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB**
PRIORITY A HLAVNÉ AKTIVITY V ROKU 2020
 - 4.2. ŠPECIALIZOVANÉ ZARIADENIE**
PRIORITY A HLAVNÉ AKTIVITY V ROKU 2020
 - 4.3 ZARIADENIE PODPOROVANÉHO BÝVANIA**
PRIORITY A HLAVNÉ AKTIVITY V ROKU 2020
- 5. REGIONÁLNE DIAGNOSTICKO-PORADENSKÉ CENTRUM (RCA)**
PRIORITY A HLAVNÉ AKTIVITY V ROKU 2020
- 6. AKTIVITY A AKCIE V ROKU 2020**
- 7. PROJEKTY V ROKU 2020**
- 8. DOBROVOLENÍCTVO**
- 9. PODPORUJÚ NÁS**
- 10. HOSPODÁRENIE ZARIADENIA**
- 11. KONTAKTY**

1. HISTÓRIA

Naša história sa datuje od roku **1982**, kedy sme boli Obvodným národným výborom Bratislava IV. zriadení. Naše zariadenie bolo **prvé zariadenie denného typu pre malé deti na Slovensku**.

Riaditeľmi zariadenia boli :

1. Doc. PhDr. Slavomír Krupa, PhD.
2. PaedDr. Pavel Kailing
3. Ing. Edita Kruzslíková
4. Mgr. Jana Čajágievová - aktuálne

Prvým projektom bolo **zriadenie prvého diagnostického oddelenia** (1. január 1986), kde sa na základe komplexnej diagnostiky mohla zabezpečiť cielená práca s každým dieťaťom podľa jeho potrieb a možností.

Od roku 1990 nesieme meno po poprednom slovenskom neuropsychiatrovi a odborníkovi na mentálnu retardáciu, **prof. Karolovi Matulayovi**. Práve on sa aktívne a ochotne podieľal na vzniku zariadenia a do posledných chvíľ svojho života (†1998) spolupracoval a poskytoval cenné medicínske poznatky z oblasti psychiatrie a neurológie našim zamestnancom i rodinám prijímateľov.

V roku 1991 sme otvorili prvú **integrovanú triedu detí predškolského veku** v našej republike, v ktorej sme začali overovať podmienky pre začlenenie aj ťažko postihnutých detí do kolektívu zdravých detí. Tento projekt v našich podmienkach fungoval do roku 2002.

V roku 1994 sme spustili **projekt „Škola“**, kde sme sa zameriavali na intenzívnejšiu prípravu prijímateľov sociálnej služby do života a na využitie ich pracovných schopností.

Špecifické problémy výchovy našich prijímateľov sociálnej služby s poruchou autistického spektra sme riešili intenzívnymi kontaktmi s odborníkmi, vzdelávaním pracovníkov v zahraničí, ktoré v roku 1998 vyústilo do zriadenia samostatného **úseku autizmu**. Doteraz sme konzultačným, supervíznym a poradenským centrom pre prijímateľov sociálnej služby s autizmom aj v ďalších DSS na celom Slovensku.

V roku 2002 sme naše „denné“ sociálne služby rozšírili na ambulantnú, týždennú a celoročnú pobytovú formu sociálnej služby. V zrekonštruovaných priestoroch v súčasnosti býva 12 prijímateľov sociálnej služby, z toho 4 sú na týždennej pobytovej forme sociálnej služby a 8 na celoročnej pobytovej forme sociálnej služby.

Od 1. augusta 2005 v našom zariadení funguje **Regionálne diagnosticko-poradenské centrum pre osoby s autizmom a inými vývinovými poruchami**, ktorého cieľom je pomáhať rodinám riešiť situácie spojené s výchovou dieťaťa s pervazívnou alebo inou závažnou vývinovou poruchou.

Od septembra 2010 sme v súlade so zákonom o sociálnych službách prešli **od projektu ŠKOLA k individuálnym plánom**. Individuálny plán chápeme ako podporný popis konkrétnych potrieb (cieľov) prijímateľa a podpory služieb, ktorý na ich realizáciu potrebuje. pričom dôležitejší ako výsledok je proces, ktorý prijímateľ s podporou prešiel. Individuálny plán je program, pri ktorom sa náš prijímateľ sociálnej služby stáva partnerom a aktívnym účastníkom sociálnych služieb.

Od 15. februára 2012 je autistické oddelenie pretransformované na **špecializované zariadenie** pre prijímateľov sociálnej služby s poruchou autistického spektra, ktorí sú rozdelení do 3 skupín podľa veku prijímateľa. Od 1. augusta 2017 sme špecializované zariadenie rozšírili o ďalšiu skupinu šiestich malých detí, čím sa zvýšila kapacita na 23 miest.

Od 1. septembra 2019 sme špecializované zariadenie na ambulantnej forme nad 18 rokov rozšírili o 5 miest presunom 5 prijímateľov s poruchou autistického spektra z domova sociálnych služieb.

Od 1. januára 2013 je pod naše zariadenie presunuté **zariadenie podporovaného bývania** na Hontianskej 16, kde sa poskytuje bývanie pre 12 dospelých občanov s duševnými poruchami a poruchami správania. Od augusta 2013 sme rozšírili sociálnu službu zariadenia podporovaného bývania o 12 miest pre dospelé osoby s mentálnym postihnutím, a to v dome na Hontianskej 12.

Od 1.4. 2021 sme začali poskytovať nový druh terénnej sociálnej služby – **podporu samostatného bývania**. Ide o podpornú sociálnu službu (ustanovenej v § 57 zákona o sociálnych službách), ktorá sa zameriava na podporu samostatnosti, nezávislosti a sebestačnosti fyzickej osoby, a to najmä pomocou pri prevádzke domácnosti, pomocou pri hospodárení s peniazmi, podporou pri organizovaní času, podporou pri zapojení sa do spoločenského a pracovného života, podporou rozvoja osobných záujmov.

Zabezpečuje vytvorenie podmienok na zotrvanie fyzických osôb v prirodzenom rodinnom prostredí a integruje ich do miestnej komunity. Ide o proces pomoci a podpory v procese deinštitucionalizácie sociálnych služieb.

Sme rozpočtovou organizáciou s právnou subjektivitou, napojenou na rozpočet Bratislavského samosprávneho kraja, ktorý je našim zriaďovateľom.

2. VÍZIA

Vízia zamestnancov DSSpKM:

„Sprevádzať našich klientov v ich vývine od raného detstva tak, aby sa každý z nich s našou odbornou i ľudskou pomocou a podporou aktívne dopracoval k vrcholu svojich možností a zaradil sa do bežného života.“

Z našej strany to predpokladá:

- Čo najlepšie poznať ich potreby – plány – sny
- Rozvíjať tímový prístup pri riešení odborných otázok, ako aj pri tvorbe ich individuálnych plánov (ďalej „IP“)
- Vytvárať a rozvíjať partnerský vzťah medzi zamestnancom, prijímateľom a rodinou, založený na vzájomnej dôvere a podpore

A ako pochopili našu víziu prijímateľa?

Tu je ich „preklad“:

V zariadení sa nám poskytuje taká sociálna služba, ktorá nám pomáha k dosiahnutiu našich naplánovaných cieľov (IP) s odbornou a ľudskou pomocou zamestnancov DSSpKM.

Apríl 2012 (Ivan Čietek, Michal Hvozda, Ivan Strachov, Renáta Popluhárová)

3. CIELE

Naším cieľom je poskytnúť deťom a dospelým ľuďom s mentálnym postihnutím, s pervazívnou vývinovou poruchou alebo psychickou poruchou takú mieru pomoci a podpory, aby mohli žiť normálny – bežný život, na ktorý má každý nárok.

U malých detí je dôležitá včasná a správna diagnostika, navrhnutie optimálneho programu na jeho rozvoj, a to v úzkej spolupráci s rodinou dieťaťa.

U dospelých prijímateľov je pre nás dôležité rešpektovanie ich potrieb a príprava dospelých prijímateľov na samostatný život. Veľmi dôležitý pre dosiahnutie cieľa je proces, ktorý prijímateľ s podporou prechádza, kde vystupuje ako aktívny člen tímu.

4. DRUHY SOCIÁLNEJ SLUŽBY

V rámci Domova sociálnych služieb prof. K. Matulaya poskytujeme 4 druhy sociálnych služieb – domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie, zariadenie podporovaného bývania, podpora samostatného bývania a fakultatívne sociálne služby prostredníctvom Regionálneho diagnosticko-poradenského centra pre osoby s autizmom.

V rámci Domova sociálnych služieb prof. K. Matulaya funguje **diagnostický tím**, ktorý je zameraný na diagnostiku prijímateľov sociálnych služieb pri nástupe, ako aj na rediagnostiku prijímateľov sociálnych služieb po určitom čase poskytovania sociálnej služby za stanovených podmienok.

Diagnostický tím tvoria osobitne vybraní interní odborní zamestnanci – liečebný/špeciálny pedagóg, logopéd a psychológ. Odborní zamestnanci spolupracujú s ďalšími internými, externými odborníkmi a inštitúciami podľa potrieb prijímateľov.

Pri malých deťoch do 8 rokov, prijatých na sociálnu službu, do diagnostiky vstupuje aj kľúčový pracovník prijímateľa sociálnej služby – väčšinou pedagóg alebo sociálny pracovník.

DIAGNOSTIKA

Úlohou diagnostického tímu je zhodnotiť v priebehu adaptačnej doby aktuálny stav klienta, zhodnotiť jeho schopnosti a možnosti.

Odborní zamestnanci kompletizujú potrebné interné aj externé podkladové správy o prijímateľovi (anamnestické údaje, lekárske správy, psychologické správy, pedagogické správy a pod.). Po adaptačnej fáze vykonávajú **tímovú funkčnú a vývinovú diagnostiku**, do ktorej prispievajú čiastkovými výsledkami z jednotlivých oblastí – motorika, komunikácia, vedomosti, sociálne správanie, sebaobsluha. Na základe ich analýz prehodnocujú celkový stav, aplikujú a overujú najefektívnejšie terapeuticko – výchovné modely v priamej práci s prijímateľom.

U malých detí do 8 rokov robia aj diagnostiku s vypracovaním individuálneho stimulačného programu pre možnosť integrácie v materskej škole bežného typu. Pri celom procese úzko spolupracujú s rodinou, berú do úvahy ich podnety a požiadavky. U starších prijímateľov, po skončení povinnej školskej dochádzky, sa zameriavajú na diagnostiku pracovných zručností, na možnosti osamostatnenia sa v bývaní a s tým spojené zručnosti, na zmysluplné trávenie voľného času a na možnosti integrácie do spoločnosti prostredníctvom podporných služieb.

V záverečnej písomnej správe **je zhodnotený celkový aktuálny stav prijímateľa** po stránke zdravotnej, psychologickéj, špeciálno-pedagogickéj, jeho možnosti, potreby, záujmy. **Zvolí sa stratégia prístupu**, nosná metodika a terapeutické postupy, ktoré sa budú používať v ďalšom výchovno-vzdelávacom procese (príprava do školy, pracovná príprava, TEACCH,...). Súčasťou záverečných materiálov je „**plán sociálnej rehabilitácie**“ tvoriaci aktuálne učebno-výchovné či terapeutické ciele, špecifické postupy, príp. metódy, miesto a spôsob ich napĺňania.

REDIAGNOSTIKA

Rediagnostika našich stálych prijímateľov prebieha v ich kmeňových výchovných skupinách, s ich súhlasom a so súhlasom rodičov. Trvanie rediagnostiky je 3 až 6 mesiacov. Do programu rediagnostiky sa zaraďujú prijímatelia podľa aktuálnej potreby – zmeny v správaní, zmena zdravotného stavu, nové potreby, ktoré sa objavili pri tvorbe individuálneho plánu a pod., najneskôr po 10 rokoch pobytu v zariadení.

4.1. DOMOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Počas roka sme sa snažili zrealizovať aspoň niektoré spoločné aktivity, ktoré boli dovtedy bežnou súčasťou života v DSSpKM.

V rozsahu, ktorý nám dovolila pandémia, sme podporovali aktivity bežného života, domáce práce, upratovacie práce, aktivity v kuchynke, záhradnícke práce. Keďže bolo potrebné zabezpečiť, aby sa jednotlivé skupiny medzi sebou nemiešali, mnohé aktivity sa konali v malom počte a opakovane, aby si ich užili viacerí.

Zamestnanci začali nahrávať videá, aby boli klienti i rodičia informovaní o každodennom živote zariadenia a aby sme boli v neustálom kontakte. K tejto iniciatíve sa pridali i niektorí

klienti a posielali nám zase videá svoje. Všetka komunikácia bola zverejnená aj na našej webovej stránke a na Facebookovej stránke DSSpKM..

Máj

Vyšlo 13. číslo časopisu Na kolene. Má 13 strán a prvýkrát nevyšiel v papierovej verzii, ale v elektronickom PDF- formáte.

2. máj - Medzinárodný deň zdravotných sestier – takýto prívlastok má tento deň. Zdravotné sestry v DSSpKM ho oslávili úplne najprofesionálnejšie a najodbornejšie – urobili odbery PCR testami u pobytových klientov na Ľuda Zúbka. Bola to náročná operácia, ktorá si vyžadovala tímový prístup, odbornosť ale aj kolegiálnu ostatných sestier a opatrovateľov.

22.5. – sa konal 11. ročník tradičnej výstavy reprodukovanej a vlastnej tvorby našich klientov Geniálny Amedeo. Tohto roku to bolo netradične, bez hostí, ale naďalej v Kafé Scherz na Palisádach v Bratislave. Vystavené diela sme odprezentovali aj v online galérii.

15.7. sme usporiadali za prísnych bezpečnostných opatrení, ale predsa len na živo v kaviarni, finisáž tejto výstavy, čo sa stretlo s mimoriadnym ohlasom u všetkých zúčastnených.

Júl

1. júla sme v našich záhradách zorganizovali v úzkom kruhu bez hostí Karaoke show, kde si mohli zaspievať a zatancovať zúčastnení klienti. Takto veselo a bezpečne sme oficiálne zahájili leto.

September

Farebná oslava inakosti bola presunutá z apríla 2020 na 24. 9. – oslavovali sme v modifikovanej podobe deň, kedy sme si pripomenuli, že medzi nami žijú ľudia s autizmom, s epilepsiou a s Downovým syndrómom. Každá zo spomínaných diagnóz má svoj symbol v spoločnosti – preto sme boli oblečení v modrom, vytvorili sme dlhého hada z ponožiek, zorganizovali sme prednášku na tému epilepsie. A v rámci epidemických opatrení sme strávili príjemné dopoludnie na čerstvom vzduchu, deti sa zabavili pri veľkých bublinách, veľkom pestrofarebnom terapeutickom padáku, hudbe a dobrej nálade. Zamestnanci sa rozprávali o podmienkach starostlivosti o ľudí so zdravotným postihnutím, v neformálnych rozhovoroch hľadali riešenia na aktuálne celospoločenské problémy.

23.9. sa uskutočnili prednášky o epilepsii a autizme v Centre rodiny v Dúbravke, s obmedzeným počtom prítomných na 40 ľudí a zároveň sa tieto prednášky odvysielali online a sú uložené na www.dsspk.sk.

Október

14. 10. – uskutočnilo sa otvorenie novej výstavy obrazov pod názvom „Bez cukru“ na Úrade komisárky pre osoby so ZP. Boli to práce našich klientov, ktoré vznikli pod vedením odborných pracovníkov.

Akcia nebola verejná, ale záujemci či okoloidúci si ju mohli pozrieť naživo.

Ako po minulé roky, aj túto jeseň sme sa zúčastnili výtvarnej súťaže Výtvarný salón 2020, ktorý mal tento rok hosťovať v Bratislave. Tohtoročná téma „Miesto ktoré ti chcem ukázať“ nám tento rok naozaj sadla a z piatich prác, ktoré sme na základe obmedzenia mohli poslať, sme získali až štyri ocenenia – Adrián Slezák, Šimon Plch, Marián Nawalany a Eva Lachová.

V tomto mesiaci sme sa rozhodli osláviť jubilantov – prijímateľov, z ktorých mnohí sú v našom zariadení už od jeho vzniku. Malou sladkou pozornosťou a slávnostným prípitokom so šampanským sme si spoločne zaspomínali na staré časy.

November

Vychádza 14. číslo časopisu klientov Domova sociálnych služieb prof. Karola Matulaya Na Kolene. Tento rok oslavujeme päťročnicu. Zameriava sa výhradne na tvorbu našich klientov a poskytuje možnosť realizovať sa, vyjadrovať svoje pocity, postoje, vedomosti, výtvarné schopnosti. Každý prispieva formou, ktorá mu je blízka. Časopis vyšiel v tlačenej aj elektronickej forme.

Jubilanti z radov zamestnancov majú v našom zariadení už niekoľkoročnú tradíciu. Tento rok sme sa rozhodli osláviť aj 5, 10, 15, 20, 25, 30 či 35 ročné pôsobenie klientov v našom zariadení, ako na Lipského, tak i v ZPB na Hontianskej 16.

Aktivita počas celého roka

Pred rokom sme napísali projekt, ktorý nesie názov Sensorická záhrada, alebo Záhrada pre všetkých. Reagovali sme tak na výzvu Nadácie ČSOB. Cieľom bolo zrevitalizovať nevyužívaný priestor záhrady pred hlavným vchodom budovy B a premeniť ho na Sensorickú Záhradu. Podarilo sa nám získať grant a projekt do značnej miery zrealizovať.

V roku 2020 sa nám podarilo osadiť altánok, vysadiť 5 ovocných stromov, množstvo jedlých a okrasných kríkov, postupne vytvárame sensorický chodník pre chôdzu naboso, osadili sme drevenú kladinu, zakúpili drevené lavičky, vyrobili vyvýšené záhony pre pestovanie zeleniny a iných rastlín.

Záhrada už teraz slúži našim klientom ako pracovno–relaxačná zóna. Je to forma aktivizácie klientov prostredníctvom práce v záhrade, práce v drevárskej dielni, učenie novým zručnostiam, tiež zmysluplné trávenie času – starostlivosť o priestor, zodpovednosť.

4.2. ŠPECIALIZOVANÉ ZARIADENIE

Špecializované zariadenie vzniklo v roku 2012 transformáciou úseku autizmu, ktoré poskytovalo starostlivosť osobám s pervazívnou vývinovou poruchou už od roku 1995.

Po rozšírení kapacity v roku 2019 o 5 miest, v súčasnej dobe **poskytuje starostlivosť 28 prijímateľom** sociálnej služby, v štyroch skupinách rozdelených podľa veku:

- ambulatná forma - 25 prijímateľov sociálnej služby: vo veku 3 až 8 rokov – 13 klientov, vo veku 8 až 18 rokov – 4 klienti, vo veku nad 18 rokov – 8 klientov

- týždenná forma - 1 prijímateľ sociálnej služby nad 8 rokov veku
- celoročná forma - 2 prijímatelia sociálnej služby nad 8 rokov veku

Odborní tím tvorí 23 zamestnancov, v zložení špeciálni/liečební pedagógovia, sociálni pracovníci, logopéd, psychológ, inštruktori sociálnej rehabilitácie, opatrovatelia a zdravotná sestra.

Pri práci s osobami s autizmom využívame prístupy a metódy TEACCH programu, ktorý vychádza zo silných stránok ľudí s pervazívnou vývinovou poruchou a pomáha rôznymi technikami vizualizácie a štrukturalizácie ľahšie chápať a rozumieť priestorovej i časovej orientácii - umožňuje prijímateľom priblížiť, čo sa bude diať, kedy bude daná aktivita nasledovať, s kým, kde a ako dlho ju bude robiť. Okrem toho využívame prvky ABA prístupu vo všetkých procesoch, v rozvíjaní komunikačných zručností aj podporné a náhradné systémy AAK – napríklad výmenný obrázkový komunikačný systém, jednoduché gestá, komunikátory s hlasovým výstupom, iPad.

PRIORITY V ROKU 2020

Neplánovanou prioritou v tomto roku bolo zvládnutie chodu zariadenia počas pandémie COVID 19. Prevádzka zariadenia v ambulantnej a týždennej forme bola na 3 mesiace prerušená (11.3.2020 – 8.6.2020). Všetky hromadné kultúrno – spoločenské a športové aktivity boli počas roka zrušené. Mnoho PSS počas roka do zariadenia nechodilo z obavy z nakazenia. Zvýšil sa bezpečnostný štandard v celkovej prevádzke, čo bolo sprevádzané mnohými hygienickými opatreniami ale aj nedorozumeniami – problém vstupu cudzích ľudí do budovy, problém s nosením respirátorov v interiéri u zamestnancov, celkový problém s prekrývaním horných dýchacích ciest u PSS počas dňa, pravidelné testovanie zamestnancov na ochorenie COVID 19 a pod.

Od septembra 2020 sme sa snažili zrealizovať aspoň niektoré spoločné aktivity, ktoré boli dovtedy bežnou súčasťou života v ŠZ.

1. vytváranie podmienok na podporu celej rodiny dieťaťa s poruchou autistického spektra – konzultácie pre rodinu, otvorenosť a komunikácia s rodinou, akceptácia rôznych modelov dochádzky do ŠZ, rodičovské skupiny a zapájanie rodičov do samotných aktivít v ŠZ

2. zabezpečiť kvalitnú prípravu dieťaťa s PAS na školu a rozvíjanie jeho sociálno-komunikačných kompetencií aj prostredníctvom aktivít sociálnej integrácie v kolektíve bežnej populácie detí

3. u starších prijímateľov podpora a vedenie k aktivitám, ktoré patria ku každodenným činnostiam a podieľať sa tak na participácii v dani bežného života, s rešpektovaním ich špecifických potrieb

HLAVNÉ AKTIVITY V ROKU 2020

Prednášky AAK sme zorganizovali v januári 2020 a prednášali nám lektorky z OZ Komunikujme spolu, Mgr. Kukumbergová a Ing. Šulcová. Prednášky boli zamerané na praktické používanie rôznych komunikačných prostriedkov AAK v podmienkach DSS,

dozvedeli sme sa o novinkách AAK z ich skúseností v zahraničí, mali sme možnosť zdieľať a vymeniť si skúsenosti aj naše osobné z nácviku komunikácie s deťmi s autizmom.

Karneval sme ešte stihli usporiadať vo februári 2020. Deti opäť prišli vo veselých maskách, niektoré s problémami obliecť si ich a nechať ich na sebe ☺ Napriek tomu bola nálada veselá pri dobrej hudbe a maškrtách, čomu nasvedčujú aj pekné fotografie.

Projekt „Farebný deň inakosti“, ktorý bol plánovaný k Svetovému dňu Downovho syndrómu, Svetového dňa epilepsie a Svetovému Dňu povedomia autizmu sme si museli vzhľadom na epidemickú situáciu (COVID 19) v Bratislave pripomenúť neskôr a tak sa odborná prednáška na tému Epilepsia a autizmus konala v obmedzenom počte naživo v Centre rodiny na Bazovského ulici a to v septembri 2020. Prednášku mal výborný lekár, špecialista na deti s epilepsiou, MUDr. Ramos Rivera. Pri tejto príležitosti sme verejnosti podrobnejšie predstavili aj naše špecializované zariadenie – a to tiež formou prednášky, ktorá sa nahrála na video a je uložená na stránke www.dssspkm.sk. Pokračovali sme aj akciou v našej záhrade, kde sme za dodržania bezpečnostných opatrení privítali aj určený počet detí z jednej triedy z MŠ Damborského a MŠ Bullová. Pripravili sme si pre nich zábavu spojenú s aktivitami s terapeutickým padákom, bublinovačkou a tvorby farebného ponožkového hada z navešaných rôznofarebných ponožiek. „Naše“ deti a deti z blízkej komunity tak mohli spoznávať podobnosť inakosti veselou formou a spájať tak ich svety bez hraníc.

Medzinárodný deň detí sa nekonal, keďže v tom čase bolo ešte zariadenie zatvorené. Zato sme si dopriali „malé – veľké“ radosti na našej záhrade z príležitosti konca „školského roka“ a uvítania letnej sezóny začiatkom júla. S pomocou kolegov sme mohli pre naše deti nachystať skákací veľký hrad so šmýkalkou, bublinovačku, trampolínu a dobrú náladu s veselou hudbou. Celý deň bol v znamení zábavy a smiechu.

Hipoterapia sa nakoniec tiež realizovala v letných aj jesenných mesiacoch, čo potešilo nielen mnohé deti, ale aj rodičov a zamestnancov. Tentoraz sme chodili na koníky do Devínskej Novej Vsi.

4.3. ZARIADENIE PODPOROVANÉHO BÝVANIA

Domov sociálnych služieb prof. Karola Matulaya prevádzkuje Zariadenia podporovaného bývania (ďalej len „ZPB“) v dvoch budovách na Hontianskej ulici 12 a 16 v Bratislave.

V jednom dome pre **12 dospelých ľudí s mentálnym postihnutím** a v druhom pre **12 dospelých ľudí s duševnými poruchami a poruchami správania**.

Odborní tím tvorí 11 zamestnancov v zložení 4 sociálni pracovníci, 6 inštruktori sociálnej rehabilitácie a koordinátor ZPB.

Poslaním ZPB je poskytovať prostredníctvom podporovaného bývania dospelým ľuďom so špeciálnymi potrebami takú podporu a pomoc, aby mohli žiť plnohodnotný samostatný život. Vytvárať podmienky, ktoré pozitívne ovplyvňujú kvalitu ich života. Zmyslom poskytovania našej sociálnej služby v zariadení podporovaného bývania je sociálne začlenenie dospelých ľudí, ktorí sú v nepriaznivej sociálnej situácii a predchádzať ich sociálnemu vylúčeniu.

Cieľ sociálnej služby v ZPB

- čo najviac priblížiť prijímateľovi sociálnej služby – obyvateľovi ZPB, bežný spôsob života (zamestnanie, povinnosti spojené s chodom domácnosti, oddych a u tých obyvateľov, u ktorých neexistuje funkčné rodinné zázemie aj budovanie vzťahov a sociálnej siete i mimo zariadenia)
- zvýšiť sebakompetencie prijímateľa
- prehĺbiť kontakt s realitou prostredníctvom reálnych a pre prijímateľa zmysluplných denných režimových činností
- vytvoriť prostredie dôvery a spolupatričnosti (budovať a podporovať sociálne zručnosti vedúce k možnosti kooperácie a pozitívnej dynamike v skupine).

PRIORITY V ROKU 2020

Počas pandemických obmedzení z dôvodu koronavírusu sme mali každodenné komunity s klientmi, ktoré boli zamerané na rozhovory s nimi. Preberali sme rôzne témy ako napríklad ako dodržiavať opatrenia, čo je testovanie, očkovanie a iné. Celkový život sa musel prispôbiť spoločenskej situácii. Podporovali sme online stretnutia s blízkymi a kamarátmi. Tiež sme využívali možnosti online muzikoterapie, ktorú pravidelne robili zamestnanci z DSSpKM. Preferovali sme aktivity v interiéri - pozeranie krátkych videí na rôzne poučné témy ale aj hudobné filmy alebo súťažné relácie. Tiež sa nám osvedčilo spoločné plánovanie, nákupy a následné varenie obedov počas víkendov.

HLAVNÉ AKTIVITY V ROKU 2020

- Veľká noc - spoločné stretnutie (13.4.2020)
- Deň zeme - sadenie kvetov úprava záhrad (18.4.2020)
- Mikuláš spoločné posedenie (6.12.2020)
- Spoločné varenie kapustnice (16.12.2020)
- Spoločné oslavy narodenín a menín

5. REGIONÁLNE DIAGNOSTICKO-PORADENSKÉ CENTRUM (RCA)

Súčasťou Domova sociálnych služieb prof. K. Matulaya je Regionálne diagnosticko-poradenské centrum pre osoby s autizmom a inými vývinovými poruchami (RCA), ktoré poskytuje základné sociálne poradenstvo a fakultatívne sociálne služby.

Odborný tím tvoria psychológ a liečebný pedagóg. Spolupracujú aj s internými zamestnancami DSSpKM ako je psychológ a logopéd prípadne s externými odborníkmi a inštitúciami podľa potreby klientov.

RCA poskytuje deťom a dospelým občanom s autizmom a inými vývinovými poruchami :

- terapeutickú intervenciu
- diagnostiku a spracovanie komplexnej správy

- konzultácie a poradenstvo (psychologické, špeciálne pedagogické a základné sociálne poradenstvo)

Služby RCA sa poskytujú:

- ambulantnou formou – na dohodnutý termín v sídle RCA
- terénnou formou – podľa potrieb rodičov a iných zariadení (DSS, ZŠ, MŠ...)

RCA poskytuje komplexnú odbornú starostlivosť tak, aby sa zlepšila kvalita života ako samotného dieťaťa, tak aj celej rodiny.

Služby RCA okrem základného sociálneho poradenstva sú platené v zmysle cenníka, ktorý je súčasťou VZN BSK a je zverejnený na našej webovej stránke.

PRIORITY V ROKU 2020

Prioritou v roku 2020 bola naďalej **včasná diagnostika a intervencia u detí do 3 rokov veku a zvyšovanie rodičovských kompetencií** pri vyslovení podozrenia na nešpecifický vývin dieťaťa v obraze poruchy autistického spektra a **práca s deťmi a rodinou v školskom veku s Aspergerovým syndrómom**.

1. včasná diagnostika bola zameraná na diferenciálnu a vývinovú diagnostiku. Na základe podrobnej diagnostiky boli vyslovené diagnostické závery a následné odporúčania na prácu s dieťaťom. Diagnostické závery boli spísané do komplexnej diagnostickej správy.

2. včasná intervencia bola prioritne zameraná na stimuláciu sociálnej komunikácie, kooperácie a hry. Podmienkou bola intenzívna spolupráca s rodinou. Na základe nami stanovených priorít prijímania klientov do intenzívnej včasnej stimulácie sa nám podarilo zaradiť všetky rizikové deti do intenzívnej starostlivosti.

3. zvyšovanie rodičovských kompetencií bolo súčasťou intenzívnej včasnej stimulácie. Prostredníctvom individuálnych odborných konzultácií sme vzdelávali rodičov v tom, ako pristupovať k dieťaťu, ako s ním komunikovať, ako s ním pracovať v domácom prostredí a ako zvládať náročné výchovné situácie. Súčasťou bolo aj sociálne poradenstvo v rámci kompenzácií a poradenstvo v oblasti zaradenia dieťaťa do predškolskej starostlivosti.

4. skupina detí školského veku s Aspergerovým syndrómom. Práca s touto skupinou bola zameraná na ciele intervenciu s dieťaťom (sociálne zručnosti) a konzultácie s rodičmi, ale aj triednymi učiteľmi detí, ktoré absolvujú terapeutickú intervenciu. V rámci zvyšovania rodičovských kompetencií sme sa zamerali na zvládanie náročných výchovných situácií v súvislosti s fungovaním v prirodzených sociálnych situáciách a zvládanie stresových a úzkostných stavov u detí.

HLAVNÉ AKTIVITY V ROKU 2020

Odborný tím RCA úzko spolupracuje so všetkými druhmi sociálnych služieb v rámci DSSpKM, je súčasťou realizovaných aktivít, pomáha pri riešení problémov v súvislosti s prijímateľmi sociálnych služieb (zmena správania, zdravotného stavu a pod.).

Medzi hlavné aktivity RCA patrí intenzívna participácia na vzdelávaní zamestnancov DSSpKM v oblasti porúch autistického spektra, ktoré sa realizovalo počas celého roka 2020 (podľa aktuálnych možností vzhľadom na covid situáciu) a metodické a odborné vedenie zamestnancov pracujúcich s klientmi s poruchou autistického spektra.

6. AKTIVITY A AKCIE DSS PROF. K. MATULAYA V ROKU 2020

Z dôvodu pandémie sa väčšina našich pravidelných a klientmi obľúbených aktivít nemohla uskutočniť. Uskutočnené akcie sme organizovali za prísnych protiepidemiologických opatrení a v súlade s nariadeniami hlavného hygienika SR.

1. FAŠIANGBÁL a MALKÁČSKY KARNEVAL, MIKULÁŠENIE a VIANOCE S NAMI

Sezónne, spoločenské a zábavné podujatia, ktoré tešia všetkých klientov DSSpKM.

2. FAREBNÁ OSLAVA INAKOSTI pri príležitosti SVETOVÉHO DŇA POVEDOMIA O AUTIZME, EPILEPSII A DOWNOVHO SYNDRÓMU

V tomto roku sa nám podarilo vytvoriť trojdňovú komunitnú akciu pri príležitosti Svetového dňa autizmu, epilepsie a Downovho syndrómu. Na prípravách sa podieľalo množstvo našich zamestnancov, aj niektorí klienti. Z dôvodu protipandemických opatrení sa akcia konala bez účasti komunitnej verejnosti. Prostredníctvom odkazov a balónov sme šírili povedomie o týchto diagnózach do okolia a pripomínali sa okolitej verejnosti. Hlavne malí klienti si užili dopoludnie na čerstvom vzduchu, zabavili sa pri veľkých bublinách a pestrofarebnom terapeutickým padákom a hudbe. Ešte väčšia informovanosť prebiehala vo virtuálnom priestore prostredníctvom našej Facebookovej stránky a Instagramu.

3. 11. ročník výstavy obrazov GENIÁLNY AMEDEO

Uskutočnili sme ďalší ročník reprodukovanej a vlastnej tvorby našich klientov pod názvom Geniálny Amedeo 2020. Uskutočnil sa v priestoroch Kafe Scherz na Palisádoch. Tento ročník nebol z dôvodu pandémie spojený už s tradičnou vernisážou a aukciou jednotlivých obrazov. Výstava bola však predajná. Novinkou bola galéria v online priestore, ktorej autorkou bola naša kolegyňa.

Ukončenie výstavy alebo **Finisáž** sa uskutočnila už za prítomnosti hostí. Nechýbal nás dlhoročný podporovateľ PhDr. Ľuboslav Móza, teoretik a historik umenia, odborný znalec pre výtvarné umenie a speváčka Ewa Sipos za hudobného doprovodu Adama Hudeca. Podporu a záujem o našu tvorbu prejavil aj náš podporovateľ a kamarát Fero JOKE.

4. Záhradná slávnosť alebo aj „KARAOKE SHOW“

Koncom júna sa uskutočnila Matulayovská karaoke show, ktorou sme privítali leto a objavili množstvo speváckych hviezd. Spievali sa pesničky podľa vlastného výberu. Od Elánu cez iných moderných interpretov až po ľudovú nôtu.

5. Výstava obrazov BEZ CUKRU

Na Úrade komisára pre osoby so ZP sa uskutočnilo otvorenie novej výstavy obrazov našich klientov. Výstava nebola verejná, jej úlohou bolo skrásliť priestor ľuďom, ktorí úrad navštevujú. Názov „BEZ CUKRU“ nevnímame v zmysle nejakej umeleckej diéty, ale ako snahu o neprikrášené, neprisladené umenie.

6. SEPAROVANIE ODPADU

Aj v tomto roku pokračujeme v separovaní odpadu, čo sa stalo v našom zariadení samozrejmosťou a sme príkladom aj pre blízku komunitu. Zapojení sú všetci klienti aj zamestnanci, používame malé separačné nádoby v každej skupine, disponujeme separačnými kontajnermi.

7. Výtvarný salón ZPMP

Výtvarný salón, s prezentáciou diel klientov DSSPKM, tento rok hosťoval v Bratislave. Téma „Miesto, ktoré ti chcem ukázať“ nám naozaj sadla a 4 naši klienti získali patričné ocenenia.

8. Naši jubilanti

Každoročne oceňujeme okrúhlo jubilujúcich zamestnancov. Tento rok sme sa rozhodli vyzdvihnúť aj klientov, ktorí navštevujú naše zariadenie 5, 15, 20 až 35 rokov. Spoločne sme sa stretli na malý prípitok v jedálni, z ktorého vznikla nečakane srdečná chvíľa plná rozmanitosti, spomienok, fotiek a dobrej nálady.

Rovnako sme si spomenuli aj na klientov z Podporovaného bývania na Hontianskej ulici.

VZDELÁVANIE

Vzniknutá situácia spojená s pandémiou COVID 19 nás prinútila tráviť pracovný čas mimo zariadenia a bez klientov. Vytvorený priestor sme vyplnili vo veľkej miere aj vzdelávaním. Naše semináre prebiehali väčšinou online formou a boli zamerané na rozšírenie vedomostí v odbornej sfére, na rozvoj osobnosti, na udržanie pozitívneho naladenia a podobne.

Z uskutočneného vyberáme:

- Hranice v sociálnych službách
- Strach a zahanbenie v supervízii
- Terapie pri práci s deťmi s PAS
- Včasná diagnostika pre deti s PAS
- Ako si udržať duševné zdravie počas pandémie
- 1. pomoc, lektor Marián Sabo
- Ako pracovať so strachom a neznámymi situáciami počas COVID 19

7. PROJEKTY V ROKU 2020

Cez Nadáciu ČSOB a zamestnanecký projekt sa realizoval projekt permakultúrnej senzorickej záhrady v areáli na Lipského 19 (p. Peter Korčok). Jeho zámerom bolo vytvorenie interaktívneho priestoru pre všetkých klientov, zamestnancov ale aj ľudí z okolia.

komunity tak, aby vnímali prírodu ako súčasť svojho života, ktorý prechádza všetkými fázami – od počiatkovej prípravy prostredia, cez nákup stromčekov a rastlín a ich výsadbu až po každodennú starostlivosť o záhradu. Do všetkých aktivít sme dokázali primerane zapojiť klientov, aj tých s najťažším postihom.

8. DOBROVOENÍCTVO

Za prísnych hygienických opatrení sa aj tento rok podarilo zorganizovať tradičnú dobrovoľnícku akciu **NAŠE MESTO**, ktorú organizuje Nadácia **PONTIS**. V rámci projektu Okná do nášho mesta sa pracovalo na 2 miestach:

- na Hontianskej 12 a 16, kde sa umývali okná na ZPB
- na Lipského, kde sa natieral plot a vykopával základ pre senzorický chodník

O dobrovoľníkov nebola aj napriek pandémie núdza. Okná na budove ZPB umývali dobrovoľníci zo spoločnosti **InfraPartners Management s. r. o** a **IBM International Services Centre s. r. o**, natieranie plota uskutočnili dobrovoľníci z **Yanfeng Slovakia Automotive Interior systems s. r. o** a kopanie chodníka si ako aktivitu vybrali opäť zamestnanci z **InfraPartners Management s. r. o**

9. PODPORUJÚ NÁS

Klientov a zamestnancov DSSpKM ako aj jednotlivé akcie a aktivity počas celého roka, realizované projekty a vzdelávanie podporujú a finančne dopĺňajú:

TU SME, neinvestičný fond www.tusmenf.sk

www.tusmedoma.org

10. HOSPODÁRENIE ZARIADENIA

Príjmy 2020

<i>EK</i>	<i>Názov</i>	<i>Suma v eur</i>
212	Príjmy za prenájom	162 €
223	Príjmy za poskytnuté sociálne služby	102 917 €
223	Príjmy za služby RCA	5 551 €
223	Príjmy za stravné	9 254 €
292	Ostatné príjmy - dobropis	3 502 €
292	Ostatné príjmy - vratky	0 €
311	Granty	1 500 €
312	Transfery	10 852 €
453	Prevod prostriedkov z darovacieho účtu	2 586 €
	Príjmy celkom	136 324 €

Výdavky 2020

<i>EK</i>	<i>Názov</i>	<i>Suma v eur</i>
61x	Mzdové náklady	1 244 302 €
62x	Poistné a príspevok do poisťovní	445 123 €
631	Cestovné	10 €
632	Energie, voda a komunikácie	84 655 €
633	Materiál	70 024 €
634	Dopravné	4 883 €
635	Rutinná a štandardná údržba	13 300 €
636	Nájomne za prenájom	131 €
637	Služby	84 181 €
642	Transfery	11 294 €
	Bežné výdavky celkom	1 957 903 €
71x	Kapitálové výdavky	5 175 €
819	Finančné operácie výdavkové	0 €
	Výdavky celkom	1 963 078 €

11. KONTAKTY

**DOMOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PROF. KAROLA MATULAYA PRE DETI
A DOSPELÝCH
LIPSKÉHO 13
BRATISLAVA
841 01**
www.dsspkm.sk

RIADITEĽKA, ŠTATUTÁRNY ZÁSTUPCA

Mgr. Jana ČAJÁGIOVÁ

e-mail: cajagiova@dsspkm.sk

telefón: +421 948 292 626, +421/2/6436 2508

REGIONÁLNE DIAGNOSTICKO-PORADENSKÉ CENTRUM (RCA)

Mgr. Monika Bárdošová

e-mail: bardosova@dsspkm.sk

telefón: +421 911 211 744, +421/2/6436 3262

ŠPECIALIZOVANÉ ZARIADENIE

Mgr. Ivana Kubincová

e-mail: autisti@dsspkm.sk

telefón: +421 948 119 616

DOMOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Mgr. Ingrid Bezáková

e-mail: bezakova@dsspkm.sk

telefón: +421/2/6436 6142

ZARIADENIE PODPOROVANÉHO BÝVANIA

Mgr. Júlia Krupová

e-mail: krupova@dsspkm.sk

telefón: +421 948 072 332, +421 911 836 482

ÚSEK EKONOMIKY

Andrea Janebová

e-mail: janebova@dsspkm.sk

telefón: +421/2/6436 4262